

D ů v o d y:

Právní názor rekursního soudu, že manželský otec na základě své moci otcovské může i proti své manželce pořadem práva domáhati se vydání svého manželského dítěte, jest úplně správným, takže vývody dovolacího rekursu nejsou s to, by vyvrátily odůvodnění rekursního soudu, jež se v podstatě srovnává s oním, jež uvedeno jest při rozhodnutích uveřejněných ve Sb. n. s. čís. 1546 a 3696, na něž se tímto poukazuje. Na věci nemůže pranic změnití okolnost, že mezi stranami jest již také zahájen spor o rozvod manželství od stolu a lože, jelikož jde o dva samostatné na sobě nezávislé spory a zahájením sporu o rozvod nestává se spor o vydání dítěte zbytečným, jelikož i podle §u 142 prvý odstavec obč. zák., není-li dohody manželů, dlužno o vydání dítěte rozhodnouti pořadem práva.

Čís. 5693.

Byla-li ve služebním řádu banky stanovena přípustnost výpovědi zaměstnancům, zruší-li se filiálka banky, lze dáti výpověď, byla-li určitá filiálka zrušena, i zaměstnancům, již nebyli zaměstnáni u zrušené filiálky.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1926, Rv I 1474/25.)

Dle služebního řádu žalované banky byla její správa oprávněna dáti úředníkům výpověď mimo jiné i v tom případě, kdyby bylo usneseno omeziti působnost banky zrušením filiálky. Po zrušení filiálky ve V. dala žalovaná banka ku 30. září 1924 výpověď i žalobci, jenž byl k oné filiálce teprve přeložen. V žalobě proti bance o další služební požitky tvrdil žalobce, že platnost služebního řádu končila 31. ledna 1925, že měl dle zákona o obchodních pomocnících dostati 6nedělní výpověď nejdříve 15. února 1925 a že by tedy služební jeho poměr končiti měl teprve 31. března 1925. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobce hájí v dovolání, opírajícím se o dovolací důvody čís. 2 a 4 §u 503 c. ř. s. stanovisko, že výpověď, kterou mu žalovaná dala proto, že se správní rada usnesla na zrušení filiálky ve V., ku které byl přeložen, jest, i když formálně odpovídá ustanovení §u 43 třetí odstavec čís. 3 služebního řádu, podle něhož může správa ústavu v případě omezení jeho působnosti nebo obchodu, na příklad při zrušení filiálky úředníky vypoověděti, přes to neplatna, a dovozuje neplatnost dané mu výpovědi z toho, že přeložen byl k oné filiálce teprve, když již její zrušení bylo zamýšleno a že jeho přeložení stalo se v úmyslu a k tomu účelu, by žalovaná strana měla možnost a důvod, kterého by jinak podle služebního řádu neměla, žalobce ze svých služeb propustiti. Žalovaná tímto postupem obešla prý služební řád. Postup ten prý se se služebním řádem nesrovnává, jemu

se přičí a výpověď nemá proto prý platnosti. Toto stanovisko žalobcovo nelze sdílet. Žalobce, háje uvedený názor, vychází z nesprávného výkladu ustanovení §u 43 třetí odstavec čís. 3 služebního řádu o vypověditelnosti úředníků jsoících ve službách žalované. Podle tohoto ustanovení může dáti správa žalovaného ústavu zákonnou výpověď svým úředníkům, »usnese-li se správní rada na omezení působnosti ústavu nebo obchodu, na příklad redukcí akciového kapitálu, zrušením filiálky, nebo zrušením některého odvětví a pod.«. Toto ustanovení vykládá si žalobce a ten výklad jest i základem jeho nahoře uvedeného stanoviska, že při zrušení filiálky jsou vypověditelní jen úředníci dotyčné filiálky a že jiného úředníka z toho důvodu žalovaná vypověděti nemůže. Proto klade důraz na okolnosti, za kterých byl k zrušené filiálce přeložen, a proto pokládá danou mu výpověď za neplatnou. Než výklad ten, jak výše naznačeno, není správný. Neobstojí již vzhledem k uvedenému doslovu onoho ustanovení §u 43 odstavce třetího čís. 3 služebního řádu. Podle doslovu není právo výpovědní v případě v §u 43 odstavec třetí čís. 3 omezeno, zejména není omezeno při zrušení filiálky na úředníky zrušené odbočky. Ale ani podle smyslu uvedeného ustanovení není právo výpovědní omezeno, jak za to má žalobce. Řadíc zrušení filiálky pod pojem omezení působnosti ústavu nebo obchodu dává ustanovení ono bance volnost ohledně všeho jejího úřednictva a může kterýkoli její úředník býti vypověděn, tedy i ten, jenž úředníkem u zrušené filiálky ani nebyl. Tak poslouženo jest netoliko zájmům banky, nýbrž i úřednictva, neboť citelnost a větší újma z výpovědi může tak býti u jednotlivce zmírněna, po případě i odstraněna. Podle toho nezáleží na tom, zda žalobce byl úředníkem zrušené filiálky, pokud se týče za jakých okolností a s jakým úmyslem byl k filiálce ve V. přeložen. Proto nebylo třeba o okolnostech těchto prováděti důkazy. Ježto filiálka ve V. byla zrušena a tím i pro žalobce vypověditelnost nastala, výpověď daná žalobci jest platna a jeho nárok na placení služného i po uplynutí lhůty výpovědní byl právem nižšími soudy jako neopodstatněný zamítnut.

Čís. 5694.

Na státu nelze se domáhati náhrady z poklesu ceny zboží, byl-li v řízení lichevním zabaven na Slovensku bezpečnostními orgány předmět potřeby a vydán až po pravoplatném sprost'ujícím rozsudku.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1926, Rv I 1550/25.)

Žalobci (obchodníku na Slovensku) bylo dne 27. května 1920 zabaveno 150 kg podrážkové kůže a současně bylo na něho podáno trestní oznámení pro předražování prodejem této kůže. Žalobce byl pak v trestním řízení pravoplatně z obžaloby sprostěn, pročež mu byla zabavená kůže dne 12. února 1923 vydána ve váze 140½ kg. Tvrdě, že zabavená kůže měla v době zabavení cenu 105 Kč, v době vrácení však pouze 12 Kč za 1 kg, domáhal se žalobce na Československém eráru náhrady škody. Žaloba byla v první i druhé stolici zamítnuta.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.